

Za předpokladu ekonomického růstu se vládní koalice (ODS, TOP 09 a VV) zavázala do roku 2016 dosáhnout vyrovnané veřejné rozpočty. Aby tento závazek splnila, musí koalice vyhrát i příští sněmovní volby. Současný veřejný dluh ČR činí 1,3 bilionu korun. V roce 2016 bude tento dluh podstatně vyšší.

Za posledních dvacet let ČR nikdy státní dluh nesplácela, platila vždy pouze úroky z tohoto dluhu. Splácet státní dluh lze pouze z přebytkového státního rozpočtu. Začít splácet státní dluh tak v ideálním případě bude možné nejdříve za osm let v roce 2018 a to z případného přebytkového státního rozpočtu za rok 2017. To vše ovšem za předpokladu, že se bude pokračovat v úsporách tak, jak se nyní dohodla. V případě změny politického kurzu se znovu po čase ocitneme na začátku. Kdo chvíli sleduje naši politickou scénu, a reakce lidí na navrhované změny, zdá se mu tento scénář jako science fiction.

Vládní reprezentace se pro dosažení těchto jistě správných cílů snaží šetřit. Nerovnoměrnost dopadů tohoto šetření na různé sociální skupiny může mnoho lidí otrávit či rozčítit. Je jasné, že šetření je nutné, není bezbolestné a mělo by být, je-li to možné, i sociálně citlivé.

Přes jistě chvályhodnou snahu vlády šetřit, je vhodné vládní koalici položit pro naši budoucnost některé zásadní otázky. Lze opravdu splatit státní dluh České republiky? Je pravda, že když Česká národní banka uvede do oběhu hotovost např. 1 milion korun, okamžitě tyto peníze půjčí obchodní bance s úrokem např. 1 procento? Do oběhu je uvedena hotovost 1 milion korun, ale v oběhu chybí ten 1 procentní úrok – 10.000 korun. Nemůže tato chyba peněžního systému v pravidelně nepravidelných intervalech vést ke kolapsům peněžního systému, vzniku hospodářských krizí a masivním přesunům peněz? Není tato chyba jedním z projevů známého výroku Jana Konfršta, že v současnosti neprožíváme krizi finanční, ale morální – krizi našeho chování? Je pravda, že hotovostní peníze může emitovat výhradně centrální banka (ČNB) a

bezhotovostní peníze mohou kromě centrální banky emitovat všechny další banky, které poskytují bezhotovostní úvěry? Je pravda, že naše peníze nejsou ničím kryté potištěné kusy papíru, vytvořené na základě bankovního dluhu za úhradu úroků? Platí zjednodušeně, že celkový objem peněz v oběhu se rovná celkovému objemu dluhů? Funguje současný peněžní systém tak, že aby banky mohly dostat své peníze zpět, musí se jich buď tisknout stále více (aby bylo z čeho platit úroky), nebo musí někdo zbankrotovat? Nejedná se o jakési letadlo fungující pouze na základě naší důvěry? Přidávají-li se stále noví pasažéři a berou si úvěry, mají ti první z čeho splácet? Přestanou-li peníze do oběhu přibývat, nebude z čeho splácet dluhy. Není nespravedlivé, že současný peněžní systém umožňuje na jedné straně bohatým stávat se stále bohatšími a na straně druhé okrádá střední třídu a chudé? Existují subjekty, které mohou zlikvidovat jakoukoliv národní měnu menšího státu jen z pouhého rozmaru? Bylo by vhodným řešením této situace peněžního trhu vytvořit světovou měnu, určenou k mezinárodnímu obchodování, která by byla kryta košem komodit? Bylo by dále vhodné vytvořit vedle národních měn další doplňkové měny jakou je například americký LETS systém se svými „zelenými dolary“, fungující na principu „odpracuj jednu hodinu a výměnou si jednu hodinu vyber“? V tomto systému, po zaregistrování, odpracujete určitý počet hodin, za které nedostanete zapláceno, ale později, až je budete potřebovat, si je zase můžete vybrat od jiného člena systému. Mohl by tento systém zajišťovat lidem alespoň základní životní potřeby?

Je pravda, že od roku 1971 není americký dolar kryt zlatem a ani jiným majetkem, přičemž měna každé země (EURO z 80 %) je vztažena k hodnotě dolaru, sloužícímu jako rezervní světová měna? Směnitelnost dolarů za zlato bránila, aby se nemohly libovolně tisknout peníze, aniž by se zvyšovala hodnota zlatého pokladu USA. Zlatý poklad však nelze dlouhodobě zvyšovat tempem několika procent ročně, proto docházelo k odčerpávání zlatých zásob USA.

Je pravda, že americký dolar je emitován v soukromé tiskárně cenin, a na jeho emise v USA dohlíží americký Federal Reserve (FED), který není centrální bankou, nemá žádné rezervy, není federální a je rovněž soukromou společností? Jsou vlastníky FEDu významné světové banky, Rockefeller, Rothschild a další jiní známí finančníci? Jak je možné, že FED nepodléhá žádnému dozoru a dohledu a že veškeré pokusy o jeho větší státní kontrolu vždy skončily nezdarem? Jak je možné, že vláda USA nemá absolutně žádný vliv na emise bankovek? Je pravda, že americká vláda na své aktivity získává peníze vydáváním dluhopisů, které od ní kupuje především FED? Tiskne si přitom FED na nákup těchto dluhopisů peníze sám sobě? Je reálné, aby vláda USA někdy splatila takto narůstající astronomický dluh? Proč jsou americké dolary emitovány bez kontroly a dohledu a nikdo na světě prakticky neví kolik jich je v oběhu? Je pravda, že americký státní dluh denně vzrůstá o 2 miliardy dolarů a deficit zahraničního trhu USA denně vzrůstá o 2,2 miliardy dolarů (o tuto částku USA denně méně vyvezou než dovezou)? Je pravda, že tento systém může takto fungovat pouze proto, že všechny měny jsou tím či oním způsobem vázané na americký dolar a USA tiskne a uvádí do oběhu další a další dolary, které nejsou ničím kryté - ani zlatem ani zbožím? Je současný poměr mezi veškerým dluhem a hrubým domácím produktem v USA 550 procent, přičemž v době hospodářské krize v 30. letech 20. století tento poměr v USA činil 270 procent? Neexistuje v současnosti riziko

obdobné celosvětové hospodářské krize jako v 30. letech? Z mnoha důvodů považuji USA za jednoho z nejvýznamnějších garantů světové demokracie. Přesto popsání souvislosti peněžního systému založeného na dolaru představují zásadní sociální a bezpečnostní rizika. Jak v této situaci nahlížet na chystanou důchodovou reformu v ČR, při níž by si naši občané měli spořit peníze na penzi, když během minulé krize lidé přišli o hotové peníze, které měli na spořicí účtech, životních pojištěních a stavebních spořeních?

Je-li situace taková, ptejte se politiků, jak tuto situaci chtějí vyřešit? Nepoložíme-li tyto či obdobné otázky před volbami, a skončí-li náš zájem vhozením volebních lístků do volební urny, budeme za chvíli jen nevěřícně zírat, co se to zase děje. Poděkovat potom můžeme jen sami sobě. Neočekávejme, že tuto situaci politici za nás vyřeší bez našeho přičinění, ono se jim do toho upřímně řečeno ani moc nechce. Přemýšlejme a jednejme. Doktor Jan Hnízdil říká: „Den voleb je nejdůležitějším dnem pro politiky a nejméně důležitým dnem pro občany. Rozhodující je, jak se o práci politiků a dění kolem sebe zajímáme po volbách. Zda jim nedopřejeme ani chvíli klidu, zda na ně budeme vytvářet neustálý tlak, žádat plnění slibů a skládání účtů. Každý týden, každý den, každou hodinu.“

S tím lze jistě jen souhlasit. Takže, rozhodně k volbám jděme. A nejen před rozhodnutím koho volit, se politiků ptejte. Odpovědi vyžadujeme během celého volebního období nejen po nich, ale zejména po sobě.

Petr Hruška

[Joomla SEF URLs by Artio](#)